

DÉLMAGYARORSZÁG

77. évfolyam, 278. szám
1987. november 25., szerda

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEDED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Agrártervek

Többet, jobban, másként

Közepes évet zár a mezőgazdaság. Ez nemcsak afféle sablonos jóslás a végleges mérlegek elkészülése előtt; hiszen napjainkban már számszerűen is összegezhető az ágazat teljesítménye. A szántóföldi növények, a kertészeti termékek betakarítása befejeződött, az állatok száma ismert, az ipari és a szolgáltató tevékenységben tapasztalható folyamatok ilyenkor már jól érzékelhetők. Ha csoda vagy váratlan katasztrófa nem következik be, most már nem lehet nagyot tévedni. Az előzetes statisztikák szerint a mezőgazdasági termelés elmarad a tervezettől, de meghaladja a tavalyit. Mezőgazdasági termékekből a tervezettnél 6 százalékkal kevesebbet állítottak elő a gazdaságok, elsősorban a kedvezőtlen időjárás miatt gabonából másfél millió tonnával, gyümölcsfélékből 12 százalékkal kevesebb termelt. Az állattenyésztés teljesítménye viszont megfelel az esztendő eleji elképzeléseknek, az ipari, kereskedelmi és szolgáltató tevékenység pedig 3 százalékkal bővült.

A hazai piac kiszolgálása

Az őszi összegezés nemcsak szokásos, hanem fontos feladata is az ágazat irányítóinak, hiszen az ideai teljesítményekre alapozva, azokra figyelemmel lehet a következő évet tervezni. Mondhatjuk, nem rossz a bázis. Ez persze csöppnyi elbizakodottságot sem engedhet meg az ágazatban dolgozóknak, hiszen, mint ilyenkor mondani szokás, a jövő évi feladatok még nagyobbak. Ezúttal azonban nemcsak a rutin, a begyakorolt fordulatok ismételtése mondatja ki a fenti szavakat. Az ország közismerten nehéz gazdasági helyzetéből következnek az agrárágazat tennivalói is.

Nem vitatható, hogy a megbillent gazdasági egyensúlyt a mezőgazdaság egyedül nem képes helyreállítani, mert ehhez nincs, és nem is lehet elegendő teljesítőképesége. Már az sem szerény teljesítmény, hogy a külgazdasági egyensúlyt tekintve a mezőgazdaság és az élelmiszeripar megáll a saját lábán, sőt tekintélyes mértékű aktívummal zár évek óta. Az agrárágazatot terhelő világpiaci változások önmagukban is nehéz feladat elé állítják a honi mezőgazdaságot, ha a külső piaci aktívumot tartani akarják; s ráadásul jövőre még annak növelése is a cél.

Országos konferencia

A fehérjenövények termesztésének helyzetéről kezdődött országos tanácskozás kedden, Keszthelyen, a Helikon Szállóban. A négy napos konferencián a fajtanemesítők, termelők, termeltetők és felhasználók

A derekasan elvégzendő munkának azonban ez csak a kisebbik hányada. A mezőgazdaságnak és az élelmiszeriparnak mindig is a hazai piac kiszolgálása volt a fontosabb dolga, hiszen termékeik nagyobb része — 70 százaléka — itt talál gazdára. Jövőre a már meghirdetett elvek szerint nő az agrártermékek fogyasztói ára, csökken irántuk a mennyiségi kereslet. Ez viszont újabb, az eddiginél nehezebb helyzet elé állítja a hazai termelőket. Drágábban jobb termékeket akarnak vásárolni a hazai fogyasztók, a minőséggel szembeni követelmények a világpiacra sem mérséklődnek; s ezek a mennyiségi szemléleten felmért gazdálkodóktól nemcsak új módszereket, hanem másfajta szemléletet is követelnek. Ezért joggal nevezik a kormányprogramhoz csatlakozó ágazati feladattervet a minőség programjának.

Hosszadalmas készülődés

Leegyszerűsítve úgy fogalmazhatnánk: az elkövetkező években — s így már jövőre is — többet, jobban, másként kell dolgozniuk az agrártermelésre vállalkozóknak. A többet, a mennyiségi növekedést a jövő évi tervekben már kimunkálták az ágazat irányítói. Eszerint 1988-ban a mezőgazdaság bruttó termelésének 5—5,5 százalékkal kellene meghaladnia az ideai tényeket. Ezen belül a mezőgazdasági termékek termelésének hat, az ipari és szolgáltató tevékenységnek 4 százalékkal kellene növekednie. A tervezés számszerű megalapozottságához nem férhet kétség. Am az elhatározás nem tűnik csekélynek, hiszen az utóbbi években ilyen mértékű növekedésre nem volt példa. Most, az üzemi tervezés előtt, majd az ezt követő hónapokban, az elképzelések kidolgozásakor persze nem a központi szándékok megvitatásának van az ideje, sokkal inkább a fegyelmélet, céltudatos munka előkészítése a gazdaságok feladata.

A tapasztalatok szerint nem is méricskélük az ágazati tervet a termelőszövetkezeti és az állami gazdasági vezetők, hanem saját lehetőségeiket veszik számba a napokban. Ez a munka a korábbiánál bonyolultabb, hosszadalmasabb, hiszen nem elsősorban a nehézebben teljesíthető célkitűzésekhez kell alkalmazkodniuk, hanem a számos tekintetben gyökeresen meg-

változó közgazdasági szabályozáshoz való igazodás, is feladat. Új, a szakemberek számára sem könnyen érthető fogalmakkal, számolási módszerekkel kell ismerkednünk, ezek ugyanis feltételei a sikeres alkalmazkodásnak.

Hiányos információk

Az újdonságok tanulmányozására nem maradt sok idejük a gazdálkodóknak, hiszen alaposabb információt voltaképpen csak október második felében kaptak. Jóllehet, az elképzeléseket, az adó- és árreformhoz kötődő változások elméleti alapjait korábban megismerhették, de a gyakorlati szakembereknek konkrét mérésekre, számokra van szükségük a jövő évi tervezéshez.

A közgazdasági szabályozás részletei már jórészt ismertek, de a piaci információk még mindig hiányosak. Ez persze nem újdonság, esztendőnk óta sajnálatos gyakorlat, hogy a piacról esetenként csak akkor van igazán információjuk a gazdaságoknak, ha egyes termékek hiányát vagy túltermelését már a saját kárukra is tapasztalják.

Mindezekre, vagyis a gazdaságok érdekeire, s ahhoz kapcsolódva, működésük feltételeire is tekintettel kell lenni a tervezéskor. Enélkül egyoldalúak maradnak az elképzelések, s ez a tervezőknek, valamint a tervet végrehajtóknak egyaránt hátrányos. Az összefüggés igazi ágazati méretekben is, s nem kevésbé egy-egy gazdaságon belül.

Az agrárgazdaság tervei ismertek, a következő hetekben készülnek az üzemi összegezések az ideai munkáról, s formálódnak az elképzelések a jövő évi tennivalókról. A gazdasági vezetőknek feltétlenül gondolniuk kell arra is, hogy beszoztották, az üzemi tervet végrehajtók ugyanúgy áhítoznak a részletes, pontos információkra, amint ők várják ezt egy lépcsőfokkal feljebből.

V. Farkas József

Parlamenti küldöttség Vietnamban

Sarlós István, az Országgyűlés elnöke parlamenti delegáció élén kedden a vietnami fővárosba érkezett. A vendéget Le Quang Dao, a Vietnami nemzeti gyűlés elnöke fogadta. Kedden délután a két parlamenti vezető megkezdte hivatalos tárgyalásait.

Németh Károly Argentína életével ismerkedett

Argentínai látogatásának második napján Németh Károly és felesége a dél-amerikai ország életével és nevezetességeivel ismerkedett.

Az Elnöki Tanács elnöke és kísérete delelőtt a Rioplatense húsfeldolgozó üzembe látogatott, majd az Itati elnöki jachton hajókiránduláson vett részt az Ezüsfolyó, a Rio de la Plata szigetvilágában, a Tigre torkolatában. Elnökünk délután a hazánk iránt lojális magatartást tanúsító magyar emigráció vezetőivel találkozott a magyar nagykövetségen, majd Klein Márton nagykövet bemutatá nek a követségen dolgozó magyarokat. A vendéglátók estére kulturális programot szerveztek.

Nívódíjat kapott a szegedi operatársulat

Jelenet a kitüntetett operatársulat legfrissebb előadásából: Igor herceg

Az elmúlt négyévi kiemelkedő és példamutató művészi munkáért — amely a közönség és a kritika elismerését is kivívta — nívódíjat adott át a Szegedi Nemzeti Színház operatársulatának Vajda György, a művelődési miniszter helyettese. A tegnap este, az Igor herceg előadása előtt megtartott, rendkívüli ünnepi tagozatértekezleten a színház igazgatója, Nagy László adatok segítségével is jellemezte, milyen jelentős fejlődési utat járt be a társulat 1983 óta, amikor új főzeneigazgató, Oberfrank Géza került elére. Az akkori 18 helyett ma 22 magánénekes, 37 helyett ma 49 tagú kórus munkáját irányítja. A tánckar létszáma több mint a duplájára

nőtt. Ezekben az években 14 bemutatója, 270 előadása volt a társulatnak, amelyet 200 ezren láttak. A nyugati turnék során 61 előadást tartottak öt ország húsz városában, hatvanezer néző előtt. A rádió felvette a Carment, a Várnászt, valamint a Macbeth, az Alarcosbál és az Igor herceg előadásait, a tévé a Macbethet, az Eladott menyasszonyt és a Toscát. Az ideai emlékeztető operafesztiválon öt díjat nyertek a szegedi művészek.

Vajda György elmondta: szeretné, ha a jutalom átadását a társulat tagjai és vezetői úgy értékelnék, mint tiszteletteljes kifejezést annak, hogy az országban észrevezzük a tisztességes munkát, az erkölcsi és mű-

vészi értéket. Amikor a díjat, a kor- és közszellem szerint erkölcsellenes és linknek illik lenni, amikor a „kis pénz, kis foci”-szellemiség uralkodik, roppant fontos — a magyar nép és kultúrája szempontjából — meglátni, hogy a kor- és közszellemmel szemben, ellene feszülve is történik valami — mondta a miniszterhelyettes. Elismerését és tiszteletet fejezte ki a „megint megújított” szegedi opera tagjainak és vezetőinek.

Oberfrank Géza köszönte meg a kitüntetést, s elmondta, a színház és a város vezetőinek segítségével, támogatásával a társulat minden tagjának sok energiájára, és erős közösségi szellemre volt szükség az elmúlt években végzett munkához. A társulat megmaradásának feltétele volt, hogy a színház átépítése idején a mozi sikertől átalakítani ideiglenes játszóhelyre. A főzeneigazgató azt mondta, hogy az újjáépített, gyönyörű színházban remélhetni, az operatársulat eredményei nemcsak a befektetett energiát mutatják, hanem kisugárzó hatásuk is érezhető; hogy a produkciók esetleg kihívást is jelentenek, jófajta versenyszellemet teremtenek, s ezzel hatást gyakorolnak a magyar operakultúrára.

Az ünnepi társulati ülésen ott voltak a megye és a város párt- és állami testületének vezető képviselői is.

Tanácskozás az alkatrészellátásról

A tartós fogyasztási cikkek alkatrészellátásával kapcsolatos jogszabályok nem gondoskodnak kellően a vevők védelméről, illetve a gyakorlatban szinte lehetetlen érvényesíteni az alkatrészhiány miatt keletkező kártérítési igényt — állapították meg a Fogyasztók Országos Tanácsa jogi szakértői bizottságának a népfőn Belgrád rakparti székházában kedden tartott ülésén. A tanácskozás résztvevőihöz korábban eljuttatott előterjesztés megállapítja: ha a tartós fogyasztási cikket vásárló állampolgár az alkatrészhiány miatt nem tud-

ja használni például az autóját, televízióját, a hifi berendezését vagy a háztartási robotgépét, eszébe sem jut a kártérítési igényt érvényesíteni, mert azzal a javítószolgálat ellenszenvét vívja ki. Ezért inkább megpróbálja kapcsolatot útján beszerezni a hiányzó alkatrész, vagy a tényleges áránál — sok esetben — többet fizet azért, hogy előhozzák a raktárban megbújó alkatrészt, esetleg felárral megveszi az alkatrészeket felvásárló kisiparosoktól. A gyakorlat azt mutatja, hogy az alkatrész-ellátási kötelezettség megszegése jóformán

semmiféle kockázattal nem jár. A gyártónak vagy a szolgáltatóknak nem kell tartania a jogszabály szerinti felelősségre vonástól. A vitában felszólalók kifejtették: tehát nem igazán jó megoldás. Megérett az idő az alkatrész-készletelés jelenlegi szabályozásának módosítására, hiszen néhány forintos termékek hiánya miatt gyakran értékes berendezéseket kell kicserélni. A tanácskozáson felvetődött az a gondolat is, hogy a pótalkatrészeket nem érdemes a különböző térségekbe elosztani, mert ez helyenként hiányt, máshol nagy feleslegeket okoz.